

Beretning

fra udvalget angående

I. forslag til lov om ændring af lov om uretmæssig konkurrence og varebetegnelse.

(Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber) og

II. forslag til lov om kontrol med overholdelsen af Det europæiske økonomiske Fællesskabs forordninger om monopoler og konkurrencebegrænsninger.

(Afgivet den 25. september 1972).

Udvalget har holdt 3 møder og har herunder haft samråd med handelsministeren, som endvidere skriftligt har besvaret en række spørgsmål fra udvalget.

Der er i udvalget modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra Butikshandelens Fællesråd, Forbrugerrådet, Grosserer-Societetet, Industrirådet og Provinshandelskammeret.

De skriftlige henvendelser er sammen med ministerens svar på udvalgets spørgsmål optrykt som bilag til beretningen.

Handelsministeren har over for udvalget klart tilkendegivet, at den i forslag til lov

om ændring af lov om uretmæssig konkurrence og varebetegnelse i § 16, stk. 2, indeholdte bemyndigelse for ministeren til at foreskrive varedeklarationer kun vil blive anvendt i det omfang, markedsintegrationen gør det ønskeligt.

Ministeren har endvidere over for udvalget givet udtryk for, at han er indstillet på at forhandle ikke alene med hovedorganisationerne for dansk erhvervsliv, men også med forbrugerorganisationer, inden mærkningsbestemmelserne sættes i kraft.

Da spørgsmålet om Danmarks eventuelle tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber endnu ikke er afgjort, har udvalget ikke taget endelig stilling til lovforslagene.

P. u. v.

Jørgen Peder Hansen,
formand.

Bilagsfortegnelse.

Bilag 1. Handelsministerens besvarelse af spørgsmål fra udvalget	3539
- 2. Skrivelse fra Butikhandelens Fællesraad	3545
- 3. - - Forbrugerrådet	3547
- 4. - - Grosserer-Societetet	3549
- 5. - - Industriraadet	3551
- 6. - - Provinshandelskammeret	3555

Bilag I.

Spørgsmål 1:

Er der i de øvrige EF-lande og ansøgerlande prislove, der er sammenknyttet med en lovgivning om monopoler og konkurrencebegrænsning?

Besvarelse:

Monopoltilsynet har oplyst mig om følgende:

I alle medlemsstater og ansøgerlande — bortset fra Italien — findes en lovgivning om monopoler og konkurrencebegrænsninger, der i varierende omfang giver mulighed for at gribe ind over for priser og avancer på konkurrencebegrænsningsområdet. Herudover findes i flere af disse lande forskrifter, som giver adgang til at regulere prisdannelsen på varer og ydelser i almindelighed.

I Norge er bestemmelserne om konkurrencebegrænsninger og om almindelig prisregulering samlet i en lov fra 1953. I medfør heraf udstedtes et generelt prisstop i december 1970; dette blev ophævet i november 1971.

Det legale grundlag for kontrollen med konkurrencebegrænsninger i Holland er en lov fra 1956, medens grundlaget for den hollandske prisregulering er en lov fra 1961. Administrationen af disse love varetages af et departement under økonomiministeriet. I november 1970 gennemførtes et generelt prisstop, der blev ophævet i august 1971.

I Frankrig findes ingen særskilt lov om konkurrencebegrænsninger, idet disse regler er integreret i prislovgivningen.

I forbindelse med devalueringen i 1969 indførtes et prisstop, men dette er nu blevet erstattet af mere fleksible bestemmelser.

I Den tyske Forbundsrepublik findes en lov om karteller og monopoler fra 1957. Der findes ingen generelle prisbestemmelser.

I Belgien udøves kontrollen med konkurrencebegrænsninger i henhold til en lov fra 1960. Regeringen er ved love fra 1945 og

1969 bemyndiget til at regulere priserne på andre områder, bl. a. i form af aftaler med virksomheder og brancheorganisationer. Afgørelser i henhold til de nævnte love træffes af økonomiministeren.

Grundlaget for kontrollen med konkurrencebegrænsninger i Luxembourg er en lov fra 1970. Herudover findes et forbud mod bruttopriser fra 1965 og en bemyndigelse for regeringen i en lov fra 1961 til at fastsætte prisforskrifter. Administrationen af bestemmelserne synes henlagt til forskellige organer.

Som tidligere nævnt findes der ingen monopollovgivning i Italien. Når bortses fra enkelte områder, er prisdannelsen fri.

I Storbritannien træffer handelsministeriet ifølge en lov fra 1948 afgørelse i monopolsager, medens konkurrencebegrænsende aftaler ifølge en lov fra 1956 behandles af en særlig konkurrencebegrænsningsdomstol. Der gælder ingen generelle prisforskrifter for tiden.

Den irske kontrol med monopoler og konkurrencebegrænsninger sker i henhold til en lov fra 1953. Der findes, så vidt vides, ingen generelle prisforskrifter.

Spørgsmål 2:

Vil EF-reglerne muliggøre, at en virksomhed kan genindføre en vare efter udførsel — evt. til egen filial — på en sådan måde, at der kan opnås højere avance på hjemmemarkedet end ellers opnåeligt ud fra en restriktiv prislovgivning?

Besvarelse:

Bestemmelserne i lov nr. 115 af 2. april 1971 om priser og avancer gælder også importørers avanceberegning.

En importør må ikke forhøje sin avance på importerede varer med mere, end hvad der er angivet i lovens § 5.

Hvis en virksomhed genindfører en vare

efter udførsel — eventuelt til egen filial — vil varens importpris ikke være omfattet af reglerne i nævnte lov, men importørens, dvs. den genindførende virksomheds, avanceretillæg omfattes af de gældende bestemmelser.

EF-reglerne vil ikke berøre dette forhold. En dansk virksomhed kan allerede i dag eksportere sine varer f. eks. til EFTA-lande for derefter at reimportere dem til stærkt forhøjede priser. I praksis vil sådanne transaktioner dog næppe have større betydning, da omkostningerne ved en vares udførsel og genindførsel begrænser muligheden for at opnå en ekstra fortjeneste.

Monopoltilsynet har oplyst, at det hidtil ikke har set eksempler på en sådan fremgangsmåde.

Spørgsmål 3:

Ministerens kommentarer udbedes til Industrirådets henvendelse af 15. marts 1972.

Besvarelse:

Til illustration af bemærkningerne til lovforslaget om ændring af bestemmelserne i konkurrencelovens § 16 og hermed til belysning af de i Industrirådets skrivelse rejste spørgsmål vil jeg gerne — også med sigte på det af udvalget ønskede samråd — anføre følgende eksempler på forhold, som, i tilfælde af at Danmark tilslutter sig EF, kan motivere isolerede danske bestemmelser, hvorefter varer ved salg til forbruger skal mærkes eller på anden måde forsynes med oplysninger om varernes egenskaber:

1. EF-landene har på enkelte vareområder harmoniseret deres lovgivning om mærkning, men arbejder herudover med nationale ordninger. Efterhånden vil disse nationale ordninger som led i bestræbelserne for fjernelse af handelshindringer EF-landene imellem blive søgt harmoniseret, og det vil da være en fordel for dansk erhvervsliv, om Danmark under de tekniske drøftelser med de andre EF-lande om udformningen af ensartede bestemmelser er i den situation allerede at have arbejdet med egne mærkningsbestemmelser på de aktuelle områder og derved indvundet nyttigt erfaringsmateriale.

Fra dansk side er det derfor vigtigt opmærksomt at følge udviklingen på dette felt

inden for fællesmarkedet og på områder, hvor harmoniseringsbestræbelser kan forventes, overveje, om det ikke i erhvervslivets og forbrugernes interesse er hensigtsmæssigt, inden spørgsmålet om ensretning af mærkningsbestemmelserne tages op inden for fællesmarkedet, at etablere specielle danske mærkningsbestemmelser. Gennem den indsigt i problemerne, der vindes ved den praktiske anvendelse af sådanne bestemmelser, vil danske myndigheder sættes i stand til med større vægt at gøre deres synspunkter gældende under forhandlingerne i EF-institutionerne.

2. Toldafviklingen over for EF-landene kan på enkelte vareområder tænkes at resultere i væsentlig stigning i importen til Danmark af varer, der i kraft af prisbillighed udkonkurrerer danske varer af en helt anden og bedre kvalitet.

På områder, hvor væsentlig kvalitetsforskel ikke umiddelbart lader sig konstatere af den almindelige danske forbruger ved en sammenligning mellem importvaren og den danske vare, bør det kunne overvejes at indføre mærkningsbestemmelser, der afslører kvalitetsforskelle og dermed bidrager til, at danske varer kan konkurrere på lige fod med importerede.

3. Problemer for dansk industri kan også opstå, hvis varer, der som følge af toldafviklingen i øget omfang eksporteres til Danmark, er kvalitetsmærkede i kraft af, at der i ét eller flere EF-lande er fastsat mærkningsbestemmelser for de pågældende varer.

Hvis den omstændighed, at importvarerne er mærkede, giver disse en konkurrencemæssig fordel, må det formodes, at danske virksomheder vil søge på frivillig basis at gennemføre en kvalitetsmærkning af tilsvarende danske varer. Det er dog tænkeligt, at danske virksomheder ikke kan enes om en ensartet mærkning, og i en sådan situation eller i det hele taget ud fra ønsket om, at danske og tilsvarende importerede varer er kvalitetsmærket på samme måde af hensyn til forbrugerne, er det rimeligt, at der i Danmark kan overvejes indførelse af mærkningsbestemmelser.

4. Ved en bemyndigelse som den foreslåede til indførelse af mærkningsbestemmelser åbnes der mulighed for i eventuelle situationer, hvor dansk eksport til et EF-land vanskeliggøres af besværlige mærkningsbestem-

melser i importlandet, medens den toldfri import fra det pågældende land til Danmark finder sted uden mærkningskrav fra dansk side, her i landet at gennemføre tilsvarende bestemmelser om mærkning, således at dansk produktion og import kan arbejde under lige vilkår.

Ud fra disse betragtninger må jeg fremdeles finde det rigtigt at fastholde lovforslaget i den foreliggende skikkelse, således at der åbnes mulighed for at foreskrive varedeklara-
tioner i tilfælde, hvor hensyn af foranstående karakter måtte motivere det.

Bilag 2.**BUTIKSHANDELENS FÆLLESRAAD**

Den 5. april 1972.

Butikshandelens Fællesråd er gjort bekendt med Industrirådets skrivelse af 15. marts 1972 til folketingsudvalget.

Fællesrådet kan fuldt ud tilslutte sig de af Industrirådet fremførte synspunkter og må ganske særligt advare imod, at der i lovgiv-

ning med henblik på Danmarks tilslutning til EF fastsættes bestemmelser, der giver bemyndigelser, som EF-tilslutning ikke nødvendiggør. I dette tilfælde er der i øvrigt tale om et vidtrækkende problem af både økonomisk og teknisk art.

Med ærbødighed

p. f. v.

T. Hecht-Nielsen,
formand.

/ E. Groth-Andersen,
generalsekretær.

Til folketingsudvalget vedrørende lovforslag nr. 86 til lov om ændring af lov om uretmæssig konkurrence og varebetegnelse.

Bilag 3.**FORBRUGERRÅDET**

Den 2. maj 1972.

Forbrugerrådet hilser med tilfredshed lovforslaget vedrørende ændring af lov om uretmæssig konkurrence og varebetegnelse, der er fremsat med henblik på ændringer i anledning af Danmarks eventuelle tilslutning til De europæiske Fællesskaber.

Det må være af største betydning, at konkurrencen mellem danske og udenlandske producenter kommer til at foregå ud fra en vurdering af varernes reelle indhold og egenskaber, således at en sammenligning på objektivi grundlag bliver mulig for forbrugerne. Forbrugerrådet ønsker dog at anholde, at det af lovforslaget fremgår, at handelsministeren alene skal forhandle med hovedorganisationerne for dansk erhvervsliv, inden mærkningsbestemmelser sættes i kraft. Der er en god tradition for, at også

forbrugerne indkaldes til den slags drøftelser, og Forbrugerrådet går ud fra, at det er en ren forglemmelse, at kun erhvervslivets hovedorganisationer er nævnt i § 1.

Også den nuværende prislov indebærer, at Monopoltilsynet forhandler såvel med erhverv som forbrugere inden iværksættelse af mærkningsbestemmelser; jfr. i øvrigt konkurrencelovsbetænkningen fra 1966, side 102, samt forbrugerkommissionens betænkning I om mærkning og skiltning m. v. inden for forbrugsområdet.

Forbrugerrådet foreslår følgende formulering såvel i stk. 1 som 2:

„Handelsministeren kan efter forhandling med hovedorganisationerne for dansk erhvervsliv og forbrugerne fastsætte bestemmelser . . .“

Med venlig hilsen

Lis Groes

/ Helle Munch-Petersen.

Til folketingsudvalget vedrørende lovforslag nr. 86 til lov om ændring af lov om uretmæssig konkurrence og varebetegnelse.

Bilag 4.

GROSSERER-SOCIETETET

Den 28. marts 1972.

Ad forslaget § 16, stk. 2.

Fra Grosserer-Societetets side er man fuldstændig indforstået med den lovharmonisering, der er nødvendigjort af Danmarks mulige tilslutning til De europæiske Fællesskaber pr. 1. januar 1973. Imidlertid finder man det betænkeligt, om dansk lovgivning i denne forbindelse går ud over, hvad der er påkrævet for tilpasning til eksisterende EF-forordninger, direktiver og beslutninger.

I ovennævnte lovforslags § 16, stk. 2, foreslås det således, at handelsministeren bemyndiges til at foreskrive regler for en „tvungen varedeklaration“ uden begrænsninger og uden nærmere angivelse af, at denne „tvungne varedeklaration“ skal være nødvendigjort af en forpligtelse over for de kompetente EF-forordninger. Tværtimod

siges det, at det nye, store marked „gør det ønskeligt, at handelsministeren *også i øvrigt* kan give forskrifter af den omhandlede karakter“.

Så vidt det er Grosserer-Societetet bekendt, er bestemmelsen alene kommet på tale på grund af et par direktiver, henholdsvis fra 1959 om harmonisering af lovgivning vedrørende krystalglas og fra 1971 om ensartede betegnelser for visse tekstilvarer — naturligvis vil der i fremtiden kunne tænkes yderligere retsakter på området — men man finder herfra, at det vil være hensigtsmæssigt, om handelsministerens bemyndigelse indskrænkes til at angå „tvungen varedeklaration“, der nødvendigjøres af Danmarks forpligtelse over for fællesmarkedet.

Med venlig hilsen
Grosserer-Societetet

Dan Bjørner
formand.

/ H. Sejer-Petersen,
generalsekretær.

Til folketingsudvalget vedrørende lovforslag nr. 86 til lov om ændring af lov om uretmæssig konkurrence og varebetegnelse.

Bilag 5.

INDUSTRIRAADET

Den 15. marts 1972.

Industrirådet er opmærksom på, at følge-lovgivningen i forbindelse med Danmarks tilslutning til EF bør gennemføres. Rådet vil ikke opponere mod sådanne bestemmelser, der er klart nødvendige som følge af dansk medlemskab.

I det foreliggende lovforslag under nr. 1 er imidlertid som en ny formulering af § 16, stk. 2, i lov om uretmæssig konkurrence og varebetegnelse foreslået en bemyndigelse for handelsministeren til at foreskrive regler om en såkaldt „tvungen varedeklaration“ uden begrænsninger af nogen art.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at bestemmelsen er nødvendiggjort af to fællesmarkedsdirektiver af 1959 og 1971 om harmonisering af medlemslandenes lovgivning vedrørende krystalglas og betegnelser for tekstilvarer. Det oplyses imidlertid samtidig, at bemyndigelsen ikke er begrænset til kun at omfatte regler nødvendiggjort af forpligtelser over for EF, idet markedsintegrationen „gør det ønskeligt, at handelsministeren også i øvrigt kan give forskrifter af den omhandlede karakter“.

Det står således fast, at der for tiden alene foreligger to EF-direktiver på specielle brancheområder, der kræver dansk lovhjælp, men nye områder kan naturligvis blive taget op af Kommissionen. Industrirådet ville på denne baggrund kunne tiltræde en mere generelt udformet bemyndigelse til handelsministeren, hvis den klart og utvetydigt ville være begrænset til at omfatte regler, der er nødvendiggjort af fællesmarkedsforpligtelser.

Lovforslaget går imidlertid klart videre, og den ovenfor citerede udtalelse til bemærkningerne til lovforslaget sætter i realiteten ingen grænser for handelsministerens bemyndigelse.

En generel bemyndigelse til tvungen varedeklaration som et led i følgelovgivningen, der også ville kunne anvendes, hvor der måtte foreligge rent nationale ønsker om en tvungen varedeklaration, forekommer ejendommeligt i betragtning af følgende forhold:

1. Den af handelsministeriet nedsatte forbrugerkommission har afgivet betænkning I om mærkning og skiltning m. v. inden for forbrugsområdet i februar 1971. Både kommissionens flertal og mindretal har redegjort for de mange problemer, der er forbundet med varedeklarationsspørgsmålet. Herunder vil Rådet særlig henvise til mindretalsudtalelserne pag. 30, 34-36 og 37.
2. I et senere notat om den nævnte betænkning til brug for folketingsudvalgets behandling af lovforslaget om priser og avancer, jfr. Monopoltilsynets Meddelelser 1971 nr. 5, pag. 169-71, konkluderede den daværende handelsminister bl. a. på basis af en udtalelse fra Monopoltilsynet, at „hele dette problemkompleks bør overvejes nærmere i videre sammenhæng, og dette gælder ikke alene de administrative problemer, men også en række af de materielle bestemmelser ...“
3. Det skal endelig erindres, at der i den foregående folketingssamling blev fremsat et lovforslag, der i det hele støttede sig til lovudkastet i forbrugerkommissionens betænkning, uden at dette blev færdigbehandlet, og uden at det er genfremsat i indeværende folketingssamling.

Industrirådet har for sit vedkommende udført et meget stort arbejde for at få fremmet den frivillige varedeklaration og har i samarbejde med Forbrugerrådet, statens husholdningsråd og De Danske Husmoder-

Beretning vedr. lovf. om uretmæssig konkurrence og varebetegnelse m. m.

foreninger foranlediget, at Dansk Varedeklarations-Nævns arbejdsform er blevet gennemgribende revideret i overensstemmelse med de retningslinjer om frivillige varedeklarationer, der er blevet nævnt i ovenstående mindretalsudtalelser (forbrugerkommissionens betænkning I, pag. 34). Den reviderede arbejdsform blev lanceret på et pressemøde den 24. februar 1972, og den forenkling og dermed hurtige behandling, fremtidige varedeklarationsforslag vil kunne få, skulle betyde en væsentlig udvidelse af området for deklarerede varer.

En række industrivirksomheder har allerede erklæret at ville varedeklarerere. Industrirådet ser nødig denne positive udvikling inden for varedeklarationsområdet hæmmet eller standset af den usikkerhed, der vil opstå, hvis det foreliggende lovforslag gennemføres uden klare begrænsninger. I denne forbindelse må det erindres, at lovforslaget næsten ordret er opbygget i overensstemmelse med forbrugerkommissionens lovud-

kast uden på nogen måde at oplyse om, hvorledes bestemmelsen skulle tænkes administreret og uden at udpege noget særligt organ hertil.

Industrirådet skal på denne baggrund anmode udvalget om, at det klart bliver fastslået — gennem en ændring i lovforslagets tekst eller i hvert fald i udvalgets betænkning — at bemyndigelsen til at foreskrive varedeklarationer kun kan anvendes i det omfang, bemyndigelsen er nødvendiggjort af Danmarks forpligtelser over for EF.

Det må efter rådets opfattelse også være i overensstemmelse med sædvanlig forvaltningsretlig praksis, at lovforslag, hvis emne har været behandlet i en ministeriel kommission, ikke færdigbehandles af folketinget, uden at kommissionens betænkning indgår i folketingsbehandlingen; herunder i bemærkningerne til lovforslaget.

Industrirådet vil gerne have lejlighed til at understrege og supplere ovenstående synspunkter ved et foretræde for udvalget.

P. r. v.

Ove Munch

/ F. Hjorth Hansen.

Til folketingsudvalget vedrørende lovforslag nr. 86 til lov om ændring af lov om uretmæssig konkurrence og varebetegnelse.

Bilag 6.

PROVINSHANDELSKAMMERET

Den 27. marts 1972.

Efter lovforslagets § 1, nr. 1, sker der en ændret affattelse af konkurrencelovens § 16, således at der efter dennes stk. 2, nr. 2, gives handelsministeren hjemmel til at fastsætte bestemmelser om, at bestemte varer kun må sælges eller udbydes til salg, såfremt varerne eller deres indpakning på nærmere af ministeren foreskreven måde er forsynet med oplysning om varernes indhold og sammensætning, holdbarhed, behandlingsmåde og egenskaber i øvrigt.

Det siges i de ledsagende bemærkninger til lovforslaget, at denne bestemmelse er nødvendiggjort af to fællesmarkedsdirektiver vedrørende henholdsvis krystalglas og tekstilvarer. Det tilføjes, at bemyndigelsen dog ikke er begrænset til kun at omfatte regler nødvendiggjort af fællesmarkedsforpligtelser, men er givet et generelt indhold til supplerer af de allerede i særlovgivningen indeholdte bemyndigelsesregler.

Provinshandelskammeret finder det beklageligt og uheldigt, at man på denne måde har tænkt som et led i den lovgivning, der nødvendiggøres af Danmarks planlagte indtræden i EF, at løse et hidtil omdebatteret spørgsmål.

Som det vil være udvalget bekendt, er der allerede fra Provinshandelskammerets og andre erhvervsorganisationers side gjort et værdifuldt arbejde til fremme af frivillig varedeklaration. Som et led i dette arbejde er Dansk Varedeklarations-Nævn oprettet.

Provinshandelskammeret er indstillet på fremdeles at gøre sit for at fremme frivillig varedeklaration og henstiller, at man ikke afbryder dette arbejde eller gør det problematisk ved at tilstå handelsministeren en bemyndigelse, der vil kunne benyttes til at gennemføre omfattende tvungen varedeklaration.

P. p. v.

Mogens Aasted

/ A. Ross.

Til folketingsudvalget vedrørende lovforslag nr. 86 til lov om ændring af lov om uretmæssig konkurrence og varebetegnelse.